

Cauza C-442/19**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

12 iunie 2019

Instanța de trimitere:

Hoge Raad der Nederlanden (Țările de Jos)

Data deciziei de trimitere:

7 iunie 2019

Reclamant:

Stichting Brein

Pârâtă:

News-Service Europe BV

Obiectul litigiului principal

Recurs în casație privind răspunderea News-Service Europe BV (denumită în continuare „NSE”), un fost furnizor de servicii usenet, în ceea ce privește distribuirea unor opere protejate prin intermediul Usenet, fără permisiunea titularilor de drepturi ale căror interese sunt reprezentate de Stichting Brein.

Obiectul și temeiul juridic al cererii de decizie preliminară

Interpretarea noțiunii de comunicare publică în sensul articolului 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29/CE (JO 2001, L 167, p. 10, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 230) în cadrul unei platforme pe care utilizatorii pot găsi și descărca opere protejate prin intermediul unei liste de „newsgroups” și/sau al unui „message-ID” unic și a legăturii dintre articolul 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29/CE și articolul 14 alineatul (1) din Directiva 2000/31/CE (JO 2000, L 178, p. 1, Ediție specială, 13/vol. 29, p. 257). Articolul 267 TFUE.

Întrebările preliminare

1. Operatorul unei platforme de servicii „Usenet” (astfel cum este NSE) efectuează, în împrejurările prezentate la punctele [1-7] și [16] din prezenta trimitere, o comunicare publică în sensul articolului 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 mai 2001 privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională (denumită în continuare „Directiva 2001/29/CE”)?
2. În cazul în care răspunsul la prima întrebare este afirmativ (și, prin urmare, există o comunicare publică): constatarea că operatorul platformei de servicii „Usenet” efectuează o comunicare publică în sensul articolului 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29/CE se opune aplicării articolului 14 alineatul (1) din Directiva 2000/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2000 privind anumite aspecte juridice privind serviciile societății informaționale în special ale comerțului electronic, pe piața internă (denumită în continuare „Directiva 2000/31/CE”)?
3. În cazul în care răspunsul la prima sau la a doua întrebare este negativ [prin urmare, fiind în principiu posibilă invocarea exonerării de răspundere prevăzută la articolul 14 alineatul (1) din Directiva 2000/31/CE]: operatorul platformei de servicii „Usenet” care furnizează servicii în sensul considerațiilor menționate la punctele [1-7] și [16] din această trimitere are un rol activ care se opune în alt mod invocării articolului 14 alineatul (1) din Directiva 2000/31/CE?
4. Operatorului unei platforme de servicii „Usenet”, care efectuează o comunicare publică și care poate invoca articolul 14 alineatul (1) din Directiva 2000/31/CE, îi poate fi interzisă continuarea încălcării sau poate fi emis împotriva sa un ordin care să depășească posibilitățile prevăzute la articolul 14 alineatul (3) din această directivă ori acest lucru încalcă articolul 15 alineatul (1) din Directiva 2000/31/CE?

Dispozițiile de drept al Uniunii invocate

Considerentul 27, precum și articolul 3 alineatele (1) și (2) din Directiva 2001/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 mai 2001 privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională (JO 2001, L 167, p. 10, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 230), articolul 14 alineatele (1) și (3), precum și articolul 15 alineatul (1) Directiva 2000/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2000 privind anumite aspecte juridice ale serviciilor societății informaționale, în special ale comerțului electronic, pe piața internă (Directiva privind comerțul electronic, JO 2000, L 178, p. 1, Ediție specială, 13/vol. 29, p. 257).

Articolul 17 alineatele (1) și (3) din Directiva (UE) 2019/790 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind dreptul de autor și drepturile conexe pe piața unică digitală și de modificare a Directivelor 96/9/CE și 2001/29/CE (JO 2019, L 130, p. 92).

Jurisprudența Uniunii Europene invocată

Hotărârea din 7 decembrie 2006, SGAE, C-306/05, EU:C:2006:764

Hotărârea din 23 martie 2010, Google France și Google, cauzele conexe C-236/08-C-238/08, EU:C:2010:159

Hotărârea din 12 iulie 2011, L'Oréal și alții, C-324/09, EU:C:2011:474

Hotărârea din 31 mai 2016, Reha Training, C-117/15, EU:C:2016:379

Hotărârea din 26 aprilie 2017, Stichting Brein, C-527/15, EU:C:2017:300.

Hotărârea din 14 iunie 2017, Stichting Brein, C-610/15, EU:C:2017:456.

Hotărârea din 7 august 2018, SNB-REACT, C-521/17, EU:C:2018:639

Dispozițiile naționale invocate

Articolul 6:196c punctele 1, 4 și 5 din Burgerlijk Wetboek (Codul civil, denumit în continuare „BW”)

Prezentare succintă a situației de fapt și a procedurii principale

- 1 În conformitate cu statutul său, Stichting Brein urmărește combaterea exploatării ilicite a suporturilor de date și a datelor și protejarea intereselor titularilor drepturilor și a persoanelor care dețin drepturile de exploatare.
- 2 NSE operează o platformă pentru servicii Usenet. După pronunțarea hotărârii Rechtbank Amsterdam (Tribunalul din Amsterdam, Țările de Jos) în această procedură, NSE și-a sistat activitatea ca furnizor de servicii Usenet.
- 3 Usenet există din 1979 și este o parte a internetului. Aceasta este o platformă globală destinată schimbului de știri. Usenet este alcătuită din diverse grupuri de discuții (newsgroups), care sunt organizate ierarhic în funcție de temă. De asemenea, utilizatorii Usenet pot crea ei înșiși noi grupuri de informare (newsgroups). Aceștia se pot insera (încărca sau posta) știri într-un grup ales de ei. Rândul de antet (header-ul) unei știri inserate va fi preluat în lista (overview) grupului de informare (newsgroup) și, astfel, alți utilizatori îl pot găsi în grupul de informare (newsgroup) respectiv. În același timp, știrile au un message-ID unic, care este generat în mod automat atunci când un utilizator inserează o știre. Știrile

pot fi, de asemenea, accesate folosind acest message-ID. Astfel, utilizatorii Usenet pot să acceseze știri prin selectarea unei știri din lista grupului de informare sau direct prin intermediul unui message-ID unic. Dacă doresc, aceștia pot descărca știrile găsite.

- 4 Usenet este susținut de către o multitudine de furnizori. În cazul în care o știre este inserată de către un utilizator al unui anumit furnizor Usenet, aceasta va fi comunicată o singură dată tuturor celorlalți furnizori Usenet. Acest proces este numit sincronizare sau peering. Furnizorii Usenet stochează pe serverele lor știrile primite de ei din partea utilizatorilor lor, dar și prin intermediul sincronizării știrilor primite de ceilalți furnizori Usenet. Știrile cele mai vechi sunt eliminate în mod automat, pentru a se crea spațiu de stocare pentru știrile noi. Perioada de stocare este numită perioadă de retenție. În mai 2011, la NSE, perioada de retenție era de 400 de zile. Ca urmare a sincronizării, respectiv a peering-ului, oferta de articole este practic aceeași la toți furnizorii Usenet. Orice diferențe sunt rezultatul perioadelor de retenție diferite (și, eventual, ale perturbărilor sau operațiunilor de eliminare ca urmare a așa-numitei proceduri Notice-and-Takedown, denumită în continuare „procedură NTD”).
- 5 Usenet este utilizată, printre altele, pentru distribuirea de știri care conțin materiale video și/sau audio sau programe pentru calculator. În acest scop, un fișier binar (care conține, de exemplu, un film, un titlu muzical sau un joc) este divizat și criptat, pe calculatorul utilizatorului, prin intermediul unui program, în multe mesaje alfanumerice, care ulterior sunt instalate pe Usenet. Mesajele generate prin criptarea și divizarea fișierelor binare sunt cunoscute sub numele de „binaries”. Aceste binaries pot fi adunate de alți utilizatori, iar apoi asamblate și decriptate cu ajutorul unui program de calculator, pentru a se obține din nou fișierul binar inițial. Programul necesar în acest scop este disponibil gratuit pe internet. Acesta nu este dezvoltat, furnizat sau livrat de către NSE. Există diferite motoare de căutare și aplicații software, prin intermediul cărora un utilizator poate găsi (cu ajutorul identificatorilor unici) pe Usenet muzica sau filmul ales de el.
- 6 Clienți NSE erau, de exemplu, furnizorii de servicii de internet, care au preluat accesul la Usenet în pachetul Internet oferit consumatorilor. De asemenea, putea fi client un așa-numit revânzător, care oferea consumatorilor abonamente, prin care era acordat acces direct la serverele NSE. În ambele cazuri, consumatorului i se permitea să descarce conținut de pe serverele NSE. NSE nu întreținea în mod direct relații comerciale cu consumatorii.
- 7 La o anumită dată după 6 aprilie 2009, NSE a introdus o procedură NTD. La o anumită dată înainte de 24 mai 2011, NSE a introdus, de asemenea, o așa-numită procedură „Fast Track”. Această procedură acordă anumitor părți dreptul de a elimina în mod direct (adică fără participarea NSE) articolele ilicite de pe serverele NSE.
- 8 În prezenta procedură, Stichting Brein a solicitat, în esență: (i) stabilirea faptului că NSE încalcă drepturile titularilor drepturilor de autor și ale titularilor de

drepturi conexe, ale căror interese sunt reprezentate de Stichting Brein; (ii) stabilirea faptului că NSE este responsabilă pentru prejudiciile create ca urmare a încălcărilor săvârșite și (iii) adoptarea ordinului, limitat la binaries, de a pune capăt încălcării și de asemenea, abținerea în viitor de la această încălcare. La baza cererilor formulate de Stichting Brein stă faptul că NSE însuși încalcă drepturile de autor și drepturilor conexe ale titularilor de drepturi pe care îi reprezintă și că, în plus, aceasta acționează în mod nelegal, de asemenea, prin furnizarea, în scopul lucrativ, a unui sistem de download prin intermediul căruia ar fi stocate și distribuite, fără o autorizație corespunzătoare, cantități mari de conținut protejat.

- 9 Rechtbank Amsterdam (Tribunalul din Amsterdam) a admis cererea formulată la punctul (i) și a adoptat ordinul menționat la punctul (iii). Rechtbank (Tribunalul) a respins cererea de la punctul (ii), deoarece aceasta nu ar fi fost justificată suficient.
- 10 Gerechtshof Amsterdam (Curtea de Apel din Amsterdam, Țările de Jos) a anulat hotărârea Rechtbank și a însărcinat NSE ca, în cazul reluării activității în calitate de furnizor Usenet, să introducă o procedură NTD. În motivare, instanța de apel a explicat:
- 11 Prin furnizarea de articole, prin intermediul serverelor sale, în beneficiul utilizatorilor, NSE efectuează o acțiune prin care este abordat un public nou. În ceea ce privește redirectionarea știrilor inserate de către proprii utilizatori către alți furnizori Usenet, NSE poate să se întemeieze pe articolul 6:196c punctul 1 din BW („mere conduit”/simpla transmitere). În cadrul stocării articolelor pe serverele sale în perioada de retenție, NSE beneficiază de clauza privind exonerarea de răspundere în conformitate cu articolul 6:196c punctul 4 din BW. Serviciile NSE sunt de natură pur tehnică, automată și pasivă. Clauza privind exonerarea de răspundere de la articolul 6:196c din BW implică, de asemenea, faptul că răspunderea celui care o poate invoca nu este deja angajată doar pentru că acesta ar încălca drepturile altora prin facilitarea săvârșirii unor încălcări de către terți. Prin urmare, nu poate fi avută în vedere o soluție în sensul cererilor de constatare formulate de Stichting Brein. Aceste cereri se întemeiază pe premisa că NSE este, de asemenea, responsabilă în calitate de autoare a încălcărilor.

Un ordin împotriva NSE nu se poate întemeia pe răspunderea acesteia în calitate de autoare a încălcărilor. Acest lucru nu schimbă, însă, cu nimic faptul că, având în vedere norma de la articolul 6:196c punctul 5 din BW, ar putea fi adoptat un ordin sau ar putea fi dispusă o interdicție. Cu toate acestea, ordinul de încetare adoptat de Rechtbank nu ține seama de rolul NSE ca furnizoare a serviciului prin intermediul căruia a fost săvârșită încălcarea; aceasta este o situație care este mai complexă decât rolul de contravenient și care este adecvată pentru alte tipuri de ordine judecătorești (Hotărârea din 12 iulie 2011, L'Oréal și alții, C-324/09, EU:C:2011:474). Astfel, acest ordin conține o obligație generală a NSE, de a supraveghea informațiile transmise și stocate de ea, fapt care este contrar articolului 15 din Directiva 2000/31/CE. O măsură adecvată o constituie ordinul de instituire a unei proceduri NTD.

Principalele argumente ale părților din litigiul principal

- 12 Potrivit Stichting Brein, NSE ar fi încălcat dreptul exclusiv al autorilor reprezentanți de ea, prin comunicarea publică a operelor acestora în sensul articolului 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29/CE. În recurs, Stichting Brein susține că Gerechtshof (Curtea de Apel) nu a luat suficient în considerare faptul că NSE a jucat un rol activ în privința știrilor stocate de ea, și anume în sensul în care acesteia îi erau cunoscute datele stocate de ea, respectiv aceasta a avut controlul cu privire la aceste date. În acest context, reclamantul arată că declarația Gerechtshof (Curtea de Apel), potrivit căreia serviciile NSE au un caracter pur tehnic, automat și pasiv, nu este corectă sau, în ceea ce privește punctul de vedere al acesteia conform căruia NSE ar fi efectuat o acțiune prin care a fost abordat un public nou, nu este motivată suficient (nu este ușor de înțeles).
- 13 Pe de altă parte, Stichting Brein consideră că Gerechtshof (Curtea de Apel) nu a luat suficient în considerare faptul că există o încălcare atunci când un furnizor de servicii, cum este NSE, efectuează o comunicare publică (astfel cum a considerat Gerechtshof), iar invocarea articolului 6:196c din BW nu se opune unei decizii în sensul cererilor de constatare și unui ordin de încetare.
- 14 În sensul considerentului 27 al Directivei 2001/29/CE, NSE consideră că, prin platforma sa pentru servicii Usenet, aceasta nu a făcut altceva decât să furnizeze instalații care fac posibilă o comunicare publică și, în consecință, nu a efectuat ea însăși nicio comunicare publică. Acest lucru ar rezulta, de asemenea, din constatarea Gerechtshof (Curtea de Apel), potrivit căreia serviciile acesteia sunt de natură pur tehnică, automată și pasivă. Aceasta susține că poziția adoptată de Gerechtshof (Curtea de Apel), conform căreia aceasta ar fi efectuat o comunicare publică este una eronată sau motivată într-un mod neclar.
- 15 NSE este de părere că este exonerată de orice răspundere, în conformitate cu articolul 6:196c punctul 4 din BW (prin care a fost transpus în dreptul neerlandez articolul 14 din Directiva 2000/31/CE).

Prezentare succintă a motivării trimiterii preliminare

- 16 Este cert că, prin activitatea desfășurată de NSE, au fost puse la dispoziția publicului opere protejate fără autorizarea titularilor de drepturi, întrucât cel puțin o parte din materialele conținute în binaries încalcă drepturile acestora. Se pune întrebarea dacă NSE a efectuat un act de comunicare publică în sensul articolului 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29/CE, în special prin furnizarea unei platforme prin intermediul căreia utilizatorii Usenet pot găsi și descărca opere protejate, pe baza unei liste de grupuri de informare (newsgroups) și/sau a unor identificatori unici (message ID). Pe de altă parte, este necesar să se clarifice dacă abordarea NSE se opune aplicării articolului 14 alineatul (1) din Directiva 2000/31/CE și, în consecință, a articolului 6:196c punctul 4 din BW.

- 17 În Directiva 2001/29/CE, nu se precizează conținutul noțiunii de „comunicare publică”. Aceasta este o noțiune autonomă din dreptul Uniunii care, potrivit considerentului (23) din directiva menționată, trebuie înțeleasă în sens larg. Potrivit considerentului (27) al Directivei 2001/29/CE, „[s]impla furnizare a instalațiilor care permit sau care realizează comunicarea nu reprezintă comunicare în înțelesul prezentei directive.” Potrivit Curții de Justiție, o simplă furnizare de instalații care permit sau care realizează o comunicare publică nu există în cazul în care sunt vândute unități de redare multimedia pe care sunt preinstalate aplicații (adds-on) disponibile pe internet, care conțin hiperlink-uri către site-uri accesibile în mod liber publicului, pe care au fost puse la dispoziția publicului opere protejate prin drepturi de autor, fără permisiunea autorilor drepturilor. În acest caz, trebuie să fie afirmată existența unei comunicări publice (Hotărârea din 26 aprilie 2017, Stichting Brein, C-527/15, EU:C:2017:300). De asemenea, în cazul operatorilor platformei de partajare (file sharing) online „The Pirate Bay”, nu s-a putut considera că aceștia „pun la dispoziție” simple instalații care permit sau care realizează comunicarea. Această platformă efectuează indexarea fișierelor torrent, astfel încât operele la care fac referire aceste fișiere torrent să poată fi ușor localizate și descărcate de utilizatorii acestei platforme de partajare (file sharing). Operatorii The Pirate Bay efectuează o comunicare publică, întrucât, prin indexarea metadatelor referitoare la opere protejate și prin furnizarea unui motor de căutare, permit utilizatorilor acestei platforme să localizeze și să partajeze aceste opere (Hotărârea din 14 iunie 2017, Stichting Brein, C-610/15, EU:C:2017:456).
- 18 Potrivit unei jurisprudențe constante a Curții de Justiție, clauza de exonerare a răspunderii de la articolul 14 alineatul (1) din Directiva 2000/31/CE cuprinde numai cazurile în care activitatea furnizorului de servicii ale societății informaționale are un caracter pur tehnic, automat și pasiv, ceea ce înseamnă că furnizorul respectiv nu cunoaște și nici nu controlează informațiile care sunt stocate de beneficiarul serviciilor sale. În schimb, clauza de exonerare nu se aplică însă în cazul în care furnizorul societății informaționale a jucat un rol activ.
- 19 Directiva (UE) 2019/790 cuprinde o nouă reglementare privind actul de comunicare publică în legătură cu serviciile online, în ceea ce privește partajarea unor opere protejate prin drepturi de autor sau a altor bunuri protejate și condițiile în care furnizorul unui astfel de serviciu este răspunzător pentru actele neautorizate de comunicare publică. Cu toate acestea, nu este clar dacă și în ce măsură această reglementare reprezintă un nou drept și cum ar trebui evaluat acest lucru în cadrul dreptului aplicabil înainte de intrarea în vigoare a acestei reglementări.
- 20 Potrivit Hoge Raad (Curtea Supremă a Țărilor de Jos), există îndoieli cu privire la modul în care trebuie să se răspundă la întrebarea, dacă NSE a efectuat un act de comunicare publică. Pe de o parte, Gerechtshof a concluzionat că serviciile NSE a apărut un caracter pur tehnic, automat și pasiv. În această privință, nu se poate exclude că trebuie să se stabilească că situația din speță este o simplă furnizare de instalații de către NSE, în sensul considerentului (27) din Directiva 2001/29/CE.

Pe de altă parte, prin activitatea desfășurată de NSE, au fost puse la dispoziția publicului opere protejate fără autorizarea titularilor drepturilor de autor. NSE a făcut posibil ca aceste opere să poată fi găsite și descărcate de către utilizatorii platformei, prin intermediul listei grupurilor de informare (newsgroups) și/sau a identificatorilor unici (message ID).

- 21 Întrucât noțiunea „comunicare publică” trebuie înțeleasă în sens larg, nu se poate exclude faptul că acțiunile NSE trebuie să fie considerate drept comunicare publică în sensul articolului 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29/CE. La acest aspect se referă prima întrebare.
- 22 În cazul în care prima întrebare ar urma să primească un răspuns afirmativ, se pune întrebarea dacă constatarea că NSE a efectuat o comunicare publică în sensul articolului 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29/CE se opune aplicării articolului 14 alineatul (1) din Directiva 2000/31/CE. La acest aspect se referă cea de a doua întrebare.
- 23 Articolul 14 alineatul (1) din Directiva 2000/31/CE ar urma să limiteze răspunderea în cazul furnizării de servicii de hosting, indiferent dacă există sau nu un act de comunicare publică în sensul articolului 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29/CE. Cu toate acestea, este de asemenea posibil ca, chiar în cazul în care este stabilit faptul că NSE a efectuat un act de comunicare publică, se poate presupune că aceasta a jucat un rol activ, ceea ce face imposibilă invocarea articolului 14 alineatul (1) din Directiva 2000/31/CE.
- 24 În cazul în care răspunsul la prima sau la cea de a doua întrebare este negativ, se pune întrebarea dacă NSE a jucat un rol activ oferindu-și serviciile, fapt care se opune în alt mod aplicării articolului 14 alineatul (1) din Directiva 2000/31/CE. La acest aspect se referă cea de a treia întrebare.
- 25 În cazul în care se decide că NSE a efectuat un act de comunicare publică și în același timp, aceasta poate invoca clauza de exonerare de răspundere prevăzută la articolul 14 alineatul (1) din Directiva 2000/31/CE, este necesar să se răspundă la întrebarea dacă NSE - în calitate de autoare a încălcării - poate să renunțe la încetarea încălcării și chiar la abținerea în viitor de la o astfel de încălcare, respectiv dacă poate fi adoptată o altă interdicție, care depășește posibilitățile prevăzute la articolul 14 alineatul (3) din Directiva 2000/31/CE. La acest aspect se referă cea de a patra întrebare.
- 26 În Hotărârea L'Oréal și alții, s-a explicat faptul că ordinul judecătoresc adresat autorului unei încălcări constă, în mod logic, în interzicerea continuării încălcării, în timp ce situația furnizorului unui serviciu, prin intermediul căruia este săvârșită încălcarea, este mai complexă, fiindu-i aplicabile alte tipuri de ordine judecătorești. La articolul 14 alineatul (3) din Directiva 2000/31/CE se prevede că „[p]rezentul articol nu afectează posibilitatea ca o instanță judecătorească sau o autoritate administrativă să impună furnizorului de servicii, în conformitate cu cadrul legislativ din statele membre, să pună capăt unei încălcări sau să o

prevină.” Cu toate acestea, articolul 15 din Directiva 2000/31/CE interzice statelor membre să impună furnizorilor de servicii în sensul articolului 14 obligația generală de a supraveghea informațiile pe care le stochează sau obligația generală de a căuta în mod activ fapte sau circumstanțe din care să rezulte că activitățile sunt ilicite.

DOCUMENT DE LUCRU